

Beleidsregels naamgeving en nummering

Inleiding

De gemeente Roermond heeft een verordening naamgeving en huisnummering. Deze verordening kent aan het College van B&W de bevoegdheid toe om straatnamen en huisnummers vast te stellen en regelt de procedure. In de verordening zijn geen criteria opgenomen waaraan nieuwe namen moeten voldoen, of op welke wijze nummers worden toegekend. In de praktijk wordt het *Handboek Benoemen, nummeren en begrenzen* van de VNG gehanteerd.

In de verordening is in artikel 7 bepaald dat het college uitvoeringsvoorschriften kan vaststellen betreffende het proces en (o.a.) de wijze van naamgeving en nummering. Met deze beleidsregels worden deze uitvoeringsvoorschriften vastgesteld.

Algemene toelichting straatnaambesluit

Straatnamen zijn vooral bedoeld voor de oriëntatie en vindbaarheid. Uitgangspunt bij het nemen van een straatnaambesluit is dat de openbare ruimte voldoende duidelijk en duidelijk dient te zijn. Bij benoeming van de openbare ruimte wordt een duidelijk omljnd en concreet af te bakenen, te begrenzen gedeelte van de openbare ruimte aangewezen. Daartoe wordt het te benoemen gedeelte van de openbare ruimte vastgelegd op een situatietekening, behorende bij het straatnaambesluit. De term "straatnaam" heeft dus niet slechts betrekking op "straten" maar ook op andere gedeelten van de openbare ruimte. De naamgeving van de openbare ruimte wordt zo mogelijk ter plaatse kenbaar gemaakt door het plaatsen van straat- of gebiedsnaamborden, tenzij de gegeven situatie ter plaatse dit niet mogelijk maakt of dit niet doelmatig is.

Straatnamen voor de gehele openbare ruimte

In verband met de vindbaarheid, het verlenen van hulp door bijvoorbeeld politie, brandweer en ambulance is het van belang dat alle openbare ruimten zoveel mogelijk benoemd worden. Het gaat hierbij niet alleen om het geven van namen, maar het moet ook duidelijk zijn welk deel een bepaalde naam heeft gekregen. Elk voorstel voor een nieuw te benoemen straat of gebied moet daarom voorzien worden van een situatietekening waarop de begrenzing is aangegeven.

Definitie openbare ruimte:

Alle voor openbaar rijverkeer, of andere voor het verkeer openstaande wegen of paden, pleinen, plaatsen, plantsoenen, bruggen, viaducten, knooppunten of daarmee vergelijkbare plaatsen of constructies en alle wateren die, al dan niet met enige beperking voor het publiek bevaarbaar en anderszins toegankelijk zijn, alsmede daarin begrepen bouwwerken die daar deel van uitmaken.

Uitgangspunten naamgeving

1. Naamgeving vindt zoveel mogelijk plaats op basis van samenhangende categorieën (thema's). Bij naamgeving van nieuwe complexen van openbare ruimten wordt dan ook eerst een nieuwe categorie gekozen;
2. er moet voorkomen worden dat verwarring ontstaat tussen straatnamen. In het taalgebruik en de uitspraak moet een duidelijk onderscheid zijn tussen de verschillende namen;
3. straatnamen zijn niet langer dan 24 karakters;
4. er wordt op het straatnaambord zoveel mogelijk een onderschrift met de verklaring van de naam vermeld. Het onderschrift wordt zo beknopt mogelijk gehouden;
5. er worden geen straatnamen vernoemd naar bedrijven;
6. een straatnaam dient goed en makkelijk uit te spreken te zijn;
7. een naam moet niet te moeilijk te spellen zijn;

8. een straatnaam mag niet eenvoudig zijn te verbasteren, niet dubbelzinnig zijn en geen ongewenste associaties oproepen;
9. de straatnaam moet passen bij de (uitstraling van de) openbare ruimte die moet worden vernoemd. Het achtervoegsel "laan" bijvoorbeeld kan alleen achter een straatnaam worden gevoegd indien daadwerkelijk sprake is van een lange brede weg die voorzien is van groen (bomen). Er moet zoveel mogelijk sprake zijn van een visuele relatie tussen de straatnaam en de betreffende openbare ruimte als het gaat om het achtervoegsel straat, laan etc.;
10. oude topografische gebiedsnamen en andere topografische elementen komen voor vernoeming in aanmerking indien zij:
 - a) Voor komen op oude topografische kaarten van het grondgebied, en
 - b) Voort leven in de (lokale) spreektaal en de beschrijving van een topografisch element inhouden.

Bij vernoeming naar personen gelden de volgende uitgangspunten :

- a) Bij vernoeming naar personen wordt zo veel mogelijk gestreefd naar een afspiegeling van de diversiteit in de samenleving;
- b) de te vernoemen persoon moet van onbesproken gedrag en onomstreden zijn;
- c) de te vernoemen persoon moet ten minste 10 jaar overleden zijn, dit geldt niet voor een lid van het Koninklijk Huis;
- d) de bijdrage aan de ontwikkeling van de gemeente en de gemeenschap door de samenleving als bijzonder wordt erkend, hetgeen onder andere kan blijken uit archiefstukken en geschiedenisboeken;
- e) bij het vernoemen van straten naar plaatselijk bekende personen dient terughoudendheid in acht genomen te worden. Ten behoeve van de plaatselijke geschiedenis kan de naam van een lokaal bekend persoon levend worden gehouden door toekenning van een straatnaam. Gebleken moet echter zijn dat de verdienste van een te vernoemen persoon van blijvende betekenis is. De bijdrage aan de ontwikkeling van de gemeente of de gemeenschap moet gedocumenteerd zijn. De levensloop van een te vernoemen persoon dient zorgvuldig te worden nagegaan. Het moet zeker zijn dat hij of zij geen belast verleden heeft;
- f) indien mogelijk dient instemming te worden gevraagd van de naaste familie van de te vernoemen persoon;
- g) de uitstraling van hetgeen wordt vernoemd moet zoveel mogelijk passen bij de maatschappelijke bijdrage of invloed van een te vernoemen persoon.

Schrijfwijze

1. Afkortingen: Er worden geen afkortingen toegepast in de aanduiding van de openbare ruimte (dus straat in plaats van str. , laan in plaats van ln. enz.).
2. Wetenschappelijke titulatuur wordt niet in de aanduiding van de openbare ruimte opgenomen maar zoveel mogelijk als onderschrift op het naambord toegevoegd. Indien toevoeging in de aanduiding toch noodzakelijk is, dan wordt dit afgekort (Prof. , Dr. , Mr. , Drs., St, MSc, enz.). Adellijke titels worden volledig uitgeschreven (Prinses, Prins, Graaf enz.). Kerkelijke titels worden voluit uitgeschreven, tenzij de spelling niet eenduidig is (bijvoorbeeld bij de naamgeving wordt de afkorting 'Mgr' gebruikt).
3. Achter elke afkorting voor zover niet eerder genoemd wordt een punt gezet.
4. Achter elke punt wordt een spatie gezet, behalve bij afkortingen van voornamen. Daar wordt alleen na de laatste punt (letter) een spatie gebruikt.

Spelling

1. De schrijfwijze wordt gehanteerd volgens de op het moment van benoeming geldende spellingsregels. Er worden geen wijzigingen in schrijfwijzen toegepast als de spellingsregels op een bepaald moment wijzigen.
2. Er wordt geen Oudnederlandse spelling toegepast (dus geen –sch, maar “s”).

Namen

1. Eigennamen: spelling gebeurt overeenkomstig de registratie bij de Basisregistratie Personen.
2. Topografische namen: bij deze namen wordt de geldende spelling gehanteerd vanuit het oogpunt van de duidelijkheid en ter voorkoming van spelfouten.

Tussenvoegsels

1. Tussenvoegsels worden niet afgekort (van, van de, van der, enz.).
2. Tussenvoegsels worden geschreven met een hoofdletter als er geen naam of letter aan vooraf gaat.
3. Tussenvoegsels worden geschreven met een kleine letter als er een naam of letter aan voorafgaat. Uitzondering: wanneer volgens de Burgerlijke Stand het voorvoegsel met een hoofdletter wordt geschreven, wordt dat overgenomen.

Herbenoemen van openbare ruimte

Herbenoemen van openbare ruimte moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Door wijziging van de verkeerssituatie kan het beloop van een straat echter zodanig wijzigen dat in het algemeen en voor de hulpdiensten in het bijzonder, de vindbaarheid van panden of de openbare veiligheid in het geding komt. In dat geval kan er aanleiding zijn de openbare ruimte opnieuw te benoemen en de objecten zonodig te hernoemen.

Procedure

1. Indien straatnamen voor nieuw aan te leggen straten in bestaande kernen of wijken met een eigen dorps- of wijkraad aan de orde zijn, kan advies worden gevraagd aan de desbetreffende dorps- en of wijkraad.
2. Het college legt elk voornemen tot naamgeving voor aan de Commissie BS.
3. Het college neemt op basis hiervan een definitief besluit omtrent de naamgeving.
4. Elk voorstel voor een nieuw te benoemen straat wordt voorzien van een duidelijke situatietekening waarop de begrenzing is aangegeven.
5. Een wijziging van de begrenzing van bestaande straatnamen hoeft niet voor advies te worden voorgelegd aan de commissie BS.

Wijze van nummeren

Bij het toekennen van (huis)nummeraanduidingen gelden de volgende uitgangspunten, tenzij dat niet logisch is gelet op de bestaande situatie:

1. Logische nummeropeenvolging met eventueel toevoeging van letter op de positie van de huisletter;
2. nummering vanuit het centrum oplopend, oneven nummers links, even nummers rechts. In voorkomende situaties wordt daarvan afgeweken bijvoorbeeld bij doodlopende wegen of vanwege de ligging t.o.v. hoofdverbinding;
3. de letters "I" en "O" worden niet gebruikt als huisletter of huisnummertoevoeging omdat deze als een "één" of "nul" gelezen kunnen worden. Ook de "Q" wordt niet gebruikt.

Als nummers worden toegevoegd wordt de volgende volgorde van voorkeur gehanteerd:

1. Het doorzetten van bestaande nummering en het invoegen van nog niet gebruikte nummers. Dit is de meest gewenste methode. Gebruikmakend van de standaardsystematiek wordt doorgenummerd of tussengevoegd vanuit de bestaande nummers;
2. tussenvoegen van nummers ingeval van laagbouw gebeurt door het toevoegen van huisletters aan bestaande huisnummers. Bij het tussenvoegen van nummers tussen opeenvolgende bestaande nummers wordt aan het laagste van die nummers een letter toegevoegd;
3. tussenvoegen van nummers in geval van hoogbouw vindt plaats door per verdieping een aparte nummerreeks te hanteren. Deze nummerreeksen zijn als volgt opgebouwd:
 - a) eerst volgt het huisnummer van het complex;
 - b) dan volgt op de positie van de huisnummertoevoeging een letter-cijfer combinatie. De letter geeft hierbij aan op welke bouwlaag een object is gelegen. Het cijfer dient als volgnummer van het object op de betreffende bouwlaag.
 Voorbeeld: een appartementencomplex heeft drie bouwlagen met 6 woningen per bouwlaag.
 Begane grond: 40 A1 tot en met 40 A6
 1e verdieping: 40 B1 tot en met 40 B6
 2e verdieping: 40 C1 tot en met 40 C6.

Hernummering

In de hieronder beschreven gevallen kan een huisnummer gewijzigd worden:

1. Een bestaande nummeraanduiding kan hernummerd worden door wijziging van de verkeerssituatie, waarbij het beloop van een straat zodanig wijzigt, dat in het algemeen en voor de hulpdiensten in het bijzonder de vindbaarheid van panden of de openbare veiligheid in het geding komt;
2. indien door splitsing of samenvoeging een type pand verandert van laagbouw in hoogbouw of van hoogbouw in laagbouw. Onder laagbouw wordt verstaan panden waarbij geen verblijfsobjecten boven elkaar gelegen zijn. Onder hoogbouw wordt verstaan panden waarbij twee of meer verblijfsobjecten boven elkaar gelegen zijn;
3. bij woningsplitsing wordt de oorspronkelijke nummering ingetrokken en vervangen door een nieuw nummer per verblijfsobject waardoor de samenhang van het oorspronkelijke pand zichtbaar blijft.

Gevolgen wijziging naamgeving en nummering

Als de gemeente genoodzaakt is openbare ruimten te herbenoemen of objecten te hernummeren, kan dat overlast en financiële gevolgen hebben voor de eigenaren of gebruikers van die objecten. Uitgangspunt is dat dergelijke kosten vallen onder het algemeen aanvaarde maatschappelijk risico. Ten aanzien van bedrijven maken deze kosten onderdeel uit van het ondernemersrisico. In het kader van de zorgvuldigheid dient tussen het besluit tot wijziging en de uitvoering van de wijziging voldoende tijd te liggen, zodat de bewoners en de bedrijven zich op de gewijzigde naam of het veranderde

nummer kunnen voorbereiden. In de regel bedraagt deze termijn ten minste zes maanden. Hiervan kan worden afgeweken als de specifieke omstandigheid daarom vraagt.

Als er sprake is van een ambtshalve wijziging en/of hernummering (dus niet op verzoek) is een tegemoetkoming in de kosten op zijn plaats (geen gehele compensatie), hoewel de gemeente daartoe niet verplicht is. De gemeente komt hieraan tegemoet door:

1. Eenmalig een bedrag van € 50,- toe te kennen aan de hoofdbewoner van een verblijfsobject waarvan het huisnummer als gevolg van een ambtshalve genomen besluit is gewijzigd, en
2. € 250,- toe te kennen aan een bedrijf dat is gevestigd op een adres dat als gevolg van een ambtshalve genomen besluit is gewijzigd (bedrag is maximaal, bij meerdere bedrijven op één adres wordt dit bedrag verdeeld).

Hardheidsclausule

Burgemeester en wethouders kunnen van deze beleidsregels afwijken voor zover toepassing ervan gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding met het doel dat deze beleidsregels na streven. Bij het afwijken van deze beleidsregels zal wel rekening gehouden moeten worden met de Wet basisadministratie adressen en gebouwen (BAG).

Overgangsrecht

Deze beleidsregels treden in op de dag na bekendmaking.

Publicatie en ingangsdatum

Deze beleidsregels worden bekendgemaakt in het Gemeenteblad. De dag na die van bekendmaking is de dag van inwerkingtreding.

Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald onder de titel "Beleidsregels naamgeving en (huis)nummering gemeente Roermond".